

Sécession ou union?

Des divergences d'opinion surgirent très vite entre les régions du nord et celles du sud des États-Unis. Le Nord voyait dans les États-Unis une union fédérale de laquelle aucun État ne pouvait se détacher sans le consentement des autres. Le Sud, au contraire, voulait une confédération libre, de laquelle tout État pouvait se détacher s'il le souhaitait.

Bientôt des luttes d'intérêts divisèrent les États de l'Union. Le Nord, fortement industrialisé, voulait taxer les produits importés afin de protéger son industrie. Le Sud, essentiellement agricole, souhaitait acheter les produits européens aussi bon marché que possible. Enfin, le Nord n'avait pas d'esclaves; il critiquait le Sud qui en employait des milliers à la culture du coton. Un livre de Harriet Beecher-Stowe, *La Case de l'oncle Tom*, paru en 1852, décrivait les horreurs de l'esclavage; il augmenta considérablement les sentiments antiesclavagistes des nordistes.

Deux partis se formèrent : dans le Nord, les républicains partisans de l'abolition de l'esclavage; dans le Sud, les démocrates, partisans de l'esclavagisme.

En 1859, le républicain Lincoln est élu président des États-Unis. C'est un ardent partisan de l'abolition. Les sudistes considèrent cette élection comme un défi. Onze États se séparent aussitôt du Nord et constituent les États confédérés d'Amérique. Ils élisent Jefferson Davis comme président et font de Richmond leur capitale. Une guerre devenait inévitable.

Bien que moins nombreux, les sudistes furent d'abord victorieux. En avril 1861, ils prirent

Fort Sumter, près de Charleston. En mai 1862, ils furent vainqueurs à Williamsburg. A Bull Run, ils résistèrent avec succès aux attaques des nordistes. Pendant un temps, il sembla que les armées confédérées commandées par Robert Lee allaient être victorieuses. Cependant la fortune changea en faveur des nordistes qui possédaient une réserve d'hommes beaucoup plus grande, et une flotte puissante qui fit le blocus des côtes du Sud.

Les forces nordistes commandées par le général Grant remportèrent les victoires de Gettysburg, d'Atlanta et de Savannah, qui obligèrent les armées des confédérés conduits par le général Lee à se rendre. Le 9 avril 1865, la guerre prenait fin et l'esclavage était aboli dans les États-Unis. Mais Abraham Lincoln, le principal responsable de la liberté des Noirs, fut assassiné quelques jours après.

Le président Johnson qui lui succède s'efforce de relever le Sud de ses ruines. Mais la politique de violence prévaut. Le Sud connaît un véritable régime d'occupation militaire par le Nord. Il se replie sur lui-même et maintient la ségrégation raciale. L'apaisement ne viendra que vers 1875, et aujourd'hui encore on découvre des traces de ces attitudes d'il y a un siècle.

En haut : carte des États nordistes (en bleu foncé) et sudistes (en gris).

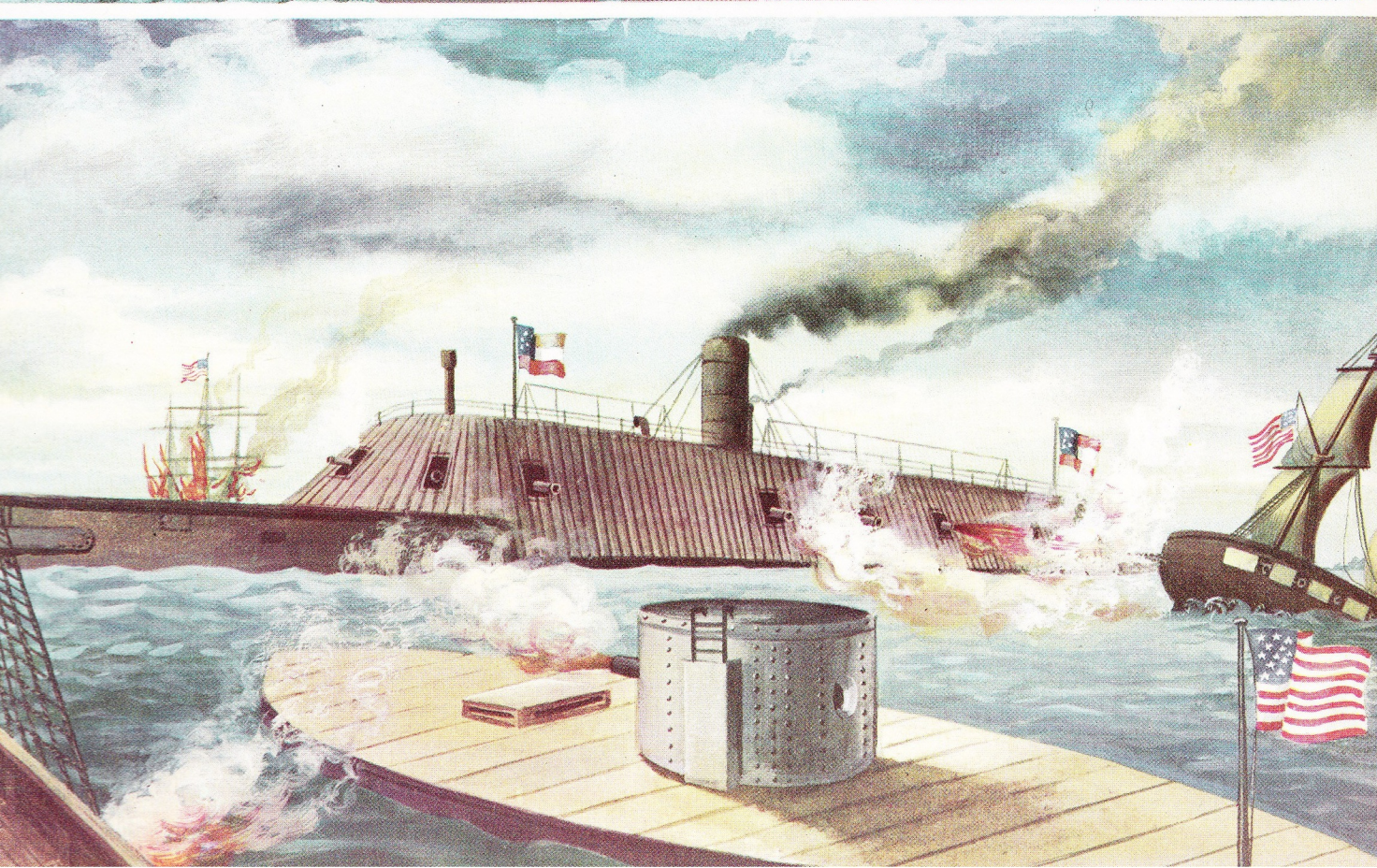
W = Washington. R = Richmond. FS = Fort Sumter. G = Gettysburg. A = Atlanta. S = Savannah.

A gauche, Grant, chef des armées nordistes.

Au centre : Lee, chef des armées sudistes.

A droite : Lincoln et le livre fameux : « La Case de l'oncle Tom ».

En bas : le combat naval d'Iron Clads. Le navire nordiste « Monitor » (à l'avant-plan) est aux prises avec le sudiste « Merrimac ».

DE AMERIKAANSE SECESSIE-OORLOG

Amerika moest vanzelfsprekend voor een gezonde buitenlandse politiek zorgen. Dit was vooral gedurende de Napoleontische oorlogen niet gemakkelijk. Zo had Amerika bijvoorbeeld in 1807 bepaald, dat geen enkele van zijn schepen in Franse of Britse havens mocht laden of lossen. Voor Engeland, dat de handel erg nodig had, betekende deze maatregel een zware slag; het droeg ertoe bij, de oorlog, die van 1812 tot 1814 tussen Engeland en Amerika woedde, te doen uitbarsten. Tijdens deze oorlog verbrandden Britse troepen de stad Washington en maakten een einde aan de Amerikaanse hoop op verovering van Canada.

De Amerikaanse binnenlandse problemen waren zelfs nog acuter. Reeds lang bestonden ernstige meningsverschillen over de mate waarin de Verenigde Staten werkelijk verenigd moesten zijn. Sommigen, zoals Jefferson, verklaarden, dat de Unie een vrije federatie was, waaruit iedere staat zich desgewenst kon losmaken. Anderen, waaronder Washington, beweerden, dat ze een sterke federale Unie was, waarvan geen enkele staat zich kon afscheiden zonder toestemming van al de andere. Zolang geen enkele staat zich inderdaad wilde afscheiden bleef de hele aangelegenheid slechts een onderwerp voor een debat. Met de tijd ontwikkelden zich echter grote verschillen tussen de belangen van de noordelijke en de zuidelijke staten.

De noordelijke staten hadden zich sterk geïndustrialiseerd; ze wilden hun eigen nijverheid beschermen door belastingen te heffen op ingevoerde goederen. De zuidelijke staten hadden slechts weinig industrie en wilden de Europese goederen zo goedkoop mogelijk aanschaffen. De noordelijke staten behoeften geen gebruik te maken van slavenarbeid en verdroegen het slecht, dat deze in het zuiden nog bestond. Het boek „De Negerhut van Oom Tom”, dat door Harriet Beecher Stowe geschreven was en in 1852 werd gepubliceerd, verhoogde de onrust geweldig door het verhaal over de gruwelen van de slavernij. Anderzijds zagen de zuidelijke staten geen middel om hun katoenooigsten zonder de hulp van neger-slaven binnen te halen. Ze beseften niet, dat de ontkorrelmachine van Eli Whitney spoedig het werk van vijftig slaven zou kunnen verrichten.

Alsof al deze geschillen nog niet voldoende waren,

geloofden de zuidelijke staten in de gedachte der vrije federatie, terwijl de noordelijke staten de opvatting der sterke federale Unie aanhingen. Voorts ondersteunde het zuiden de Democratische Partij, die slechts weinig bezwaren tegen de slavernij had, terwijl de meeste noordelijken de Republikeinse Partij steunden, die de slavernij wilde afschaffen. Nadat Abraham Lincoln, een overtuigd Republikein en voorstander van de afschaffing van de slavernij, in 1860 tot President was gekozen, werd de toestand rijp voor een oplossing. In 1861 verenigden elf zuidelijke staten zich als Geconfedereerden en namen het besluit uit de Unie te treden. Ze kozen Jefferson Davis tot president en riepen Richmond tot hun hoofdstad uit.

In de oorlog, die hierop volgde, behaalden de Geconfedereerde Staten, ondanks hun kleinere bevolking, aanvankelijk successen, omdat zij zich met alle energie in de strijd wierpen. In april 1861 veroverden ze Fort Sumter, nabij Charleston; in mei 1862 overwonnen ze te Williamsburg; te Bull Run weerstonden ze glansrijk de aanvallen van de noordelijken op Virginia. Gedurende enige tijd zag het er naar uit dat de Geconfedereerde legers, onder Robert E. Lee, het pleit zouden winnen.

Geleidelijk echter speelden de noordelijken hun twee grote troeven uit: ze hadden een veel grotere reserve aan mensenmateriaal en tevens een veel machtiger vloot, waarmee ze de havens van het zuiden konden blokkeren. In 1862 bezetten de noordelijke strijdkrachten, onder generaal Grant, Tennessee en een groot gedeelte van Mississippi. In 1863 brachten de noordelijke legers het offensief van Lee in de richting van Maryland en Pennsylvanië te Gettysburg tot staan en behaalden te Chattanooga een andere belangrijke overwinning. Het jaar daarop, na overwinningen te Atlanta en in de buurt van Savannah, dwongen ze Lee tot de overgave.

Toen in 1865 de vrede hersteld was, werd de slavernij in de Verenigde Staten afgeschaft. Maar Abraham Lincoln, de voornaamste bewerker van de vrijheid der negers, werd in de loop van hetzelfde jaar vermoord door een geestelijk gestoorde.

Boven : Kaart met de noordelijke staten in blauw en de zuidelijke in grijs (W=Washington, R=Richmond, FS=Fort Sumter, G=Gettysburg, A=Atlanta, S=Savannah). **Links** : Generaal Grant, in het midden Robert E. Lee, rechts Abraham Lincoln en een beroemd boek tegen de slavernij. **Onder** : Strijd tussen de noordelijke "Monitor" en de zuidelijke "Merrimac".

Globerama

HISTOIRE DES CIVILISATIONS MENS EN WERELD, VROEGER EN NU

CASTERMAN

HET AVONTUUR VAN MENS EN WETENSCHAP

KEURKOOP NEDERLAND

© ESCO PUBLISHING COMPANY

Le présent ouvrage est publié simultanément en
français (Casterman, Paris-Tournai)
allemand (International School, Cologne)
anglais (Odhams Press, Londres)
américain (International Graphic Society, New York)
danois (Munsgaard Scandinavisk Bogforlag)
finlandais (Munsgaard)
hollandais (Keurkoop, Rotterdam)
italien (Fratelli Fabbri, Milan)
portugais (Codex)
suédois (Munsgaard)

2e édition, 1964

KEURKOOP NEDERLAND

© ESCO PUBLISHING COMPANY

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN VOOR ALLE LANDEN

Art © 1959 by Esco, Anvers

Text © 1963 by Casterman, Paris

Tous droits de traduction et de reproduction réservés.